

Jan Bilwachs: Motetová tvorba Carla Luythona v hudebním tisku *Selectissimarum sacrarum cantionum ... fasciculus primus (1603)*.

Diplomová práce, Ústav hudební vědy FF UK, Praha 2017, 65 stran + 279 stran příloh.
(oponentský posudek)

Diplomová práce Jana Bilwachse s názvem "Motetová tvorba Carla Luythona v hudebním tisku *Selectissimarum sacrarum cantionum ... fasciculus primus (1603)*" je dalším příspěvkem k poznání hudební kultury rudolfinské Prahy. Diplomant navazuje na svou bakalářskou práci z roku 2014 "Moteta ze sbírky *Selectissimarum sacrarum cantionum ... fasciculus primus* Carla Luythona a jejich konkordance", kde se zaměřil na problematiku šíření Luythonových motet v českých pramenech, věnoval se především otázkám hudební filologie a vztahů mezi jednotlivými verzemi vybraných skladeb. V rámci své diplomové práce předkládá Jan Bilwachs pečlivě vypracovanou kritickou edici celé sbírky čítající 29 šestihlasých motet, a studii, ve které se pokouší o aktualizaci dosavadního pohledu na Luythonovu motetovou tvorbu a hudební život v rudolfinské Praze. Svou pozornost zaměřil na moteto jako hudební druh a jeho funkce v dobové hudební kultuře, dále na detailní rozbor sbírky *Sacrae cantiones* a jejího obsahu nebo vztah mezi textem a hudební strukturou jednotlivých skladeb. Čtvrtá kapitola práce pak přináší případové studie vycházející z analýzy textů i hudební složky vybraných motet, své poznatky se diplomant snaží zasadit do obecnějšího kulturně-historického kontextu a formuluje hypotézy ohledně funkce těchto skladeb, provozovací praxe v kostele sv. Tomáše na Malé Straně i možného vztahu Carla Luythona k jiným skladatelům vyjádřeného prostřednictvím hudebního citátu nebo užitím obdobného textu.

Nemůže být pochyb o tom, že Jan Bilwachs dobře zná výchozí materiál své práce, má přehled o relevantní literatuře a nebojí se na základě svých zkušeností formulovat hypotézy, na které mohou navázat další badatelé. Oceňuji, že se snažil vyhnout opakování poznatků předložených již ve své bakalářské práci, že se nyní věnuje jiným otázkám a uplatňuje i odlišné metodologické přístupy. Na druhou stranu se nemohu zbavit dojmu, že diplomant věnoval značné úsilí přípravě kritické edice, přičemž na vlastní studii už mu nezbyl dostatek času. Pro lepší orientaci v textu bych doporučovala vhodně přiřadit první kapitolu "*Sacrae cantiones (1603) v jednotlivých exemplářích*" ke kapitole třetí, aby informace o sbírce přicházely v logickém sledu a čtenář si mohl vytvořit komplexní představu o situaci. V kapitole 3.4. "Vliv textové předlohy na hudební

formu a strukturu moteta" oceňuji předloženou typologii motetových kompozic, která vychází z analýzy Luythonovy sbírky. Za nejpodnětější část studie považuji čtvrtou kapitolu "Rozbor jednotlivých motet - případové studie", kde se diplomant věnuje jednak textové složce motet *O domus luminosa* a *Pange lingua*, jednak problematice hudebního citátu ve skladbách *Immundus valeat mundus* a *Domine Jesu Christe*. Předložené poznatky a hypotézy naznačují, že máme co do činění s velmi atraktivním materiálem, který by si ovšem zasloužil mnohem detailnější pojednání. Je mi proto líto, že některé myšlenky a nápady zůstávají pouze načrtnuté (např. nutnost studia teologické problematiky) a doufám, že se diplomant k těmto skladbám vrátí např. v samostatných interdisciplinárně pojatých studiích. Za nejzajímavější problémy, k jejichž reflexi by mohla vybraná moteta poskytnout výchozí impuls, bych považovala např. liturgickou praxi v kostele sv. Tomáše včetně realizace procesí (viz *Pange lingua*), vztahy mezi Luythonem a protestantským prostředím (viz *Immundus valeat mundus*) nebo teologické myšlení v rudolfinské Praze (viz *O domus luminosa*).

Diplomová práce Jana Bilwachse splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací a doporučuji ji proto k obhajobě. Navrhované hodnocení: velmi dobře.

V Praze dne 25. srpna 2017

PhDr. Lenka Hlávková, Ph.D.